

lausunto 14.11.2018

Lausuntopyyntö HE 96/2018

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry:n lausunto HE 96/2018 laki kotouttamisen edistämisestä

Ammatillisen koulutuksen järjestäjillä on lakisääteinen velvoite osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen ammatillisessa osaamisessa. AMKE pitää tärkeänä, että maahanmuuttajien osaaminen pystytään hyödyntämään tehokkaasti ohjauksen ja työllistämisen palveluissa.

Kotoutumiskoulutuksen tulee sisältää riittävästi ohjausta ja tietoa eri koulutusmahdollisuuksista, työelämään pääsystä sekä näiden yhdistämisestä esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen avulla. Kotoutumiskoulutuksen tulee olla vaikuttavaa, mikä edellyttää riittävää ohjausosaamista.

Osaamiskeskukset

Nyt syksyllä sekä opetus- ja kulttuuriministeriöllä, että työ- ja elinkeinoministeriöllä on haussa rahoitusta maahanmuuttajien osaamiskeskuksen perustamiseen tai jatkamiseen. Esimerkiksi Stadin ammatti- ja aikuisopiston yhteyteen perustettiin vuonna 2016 maahanmuuttajille osaamiskeskus. Moniammatillisen tuen tarjoava palvelukokonaisuus (sisältää mm. TE-toimiston, sosiaalitoimen ja ammatillisen koulutuksen palvelut) vastaa osaamisen kartoittamisesta, kielen ja ammattiosaamisen koulutuksesta sekä tarvittavasta kotoutumissuunnitelmasta ja saatavista tuista. AMKE pitää tärkeänä, että tehokkaat yhden luukun -periaatteella toimivat osaamiskeskukset voisivat jatkaa toimintaansa lakimuutoksista huolimatta.

Rahoitus

Maakunnat saavat rahoituksensa yleiskatteellisesti osana kasvupalvelurahoitusta ja maakunnilla on itsehallintonsa nojalla oikeus päättää saamansa valtion rahoituksen kohdentamisesta. AMKE pitää tärkeänä, että kotoutumiskoulutukseen varataan maakunnissa riittävät resurssit, jotta koko potentiaalinen työvoimareservi kyetään hyödyntämään yhteiskunnassamme.

Kilpailutus

Monet ammatillisen koulutuksen järjestäjät tuottavat kotoutumispalveluita. Kaikkien palveluiden tuottajien tasavertainen kohtelu ja kilpailuneutraliteetti ovat tärkeitä. Jokaisessa maakunnassa toimii ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, joilla täytyy olla oikeudellisesta toimintamuodosta riippumatta tasavertainen mahdollisuus tuottaa myös tämän lain mukaisia kotoutumiskoulutuksia. Kilpailutuksessa ja rahoituksessa tulee kiinnittää huomiota toiminnan vaikuttavuuteen.

lausunto 14.11.2018

Opintoviikko?

HE96:ssä mainitaan kotoutumiskoulutuksen enimmäiskestoksi 60 opintoviikkoa. Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä ei kuitenkaan ole mittayksikköä opintoviikko. Oikeudessa kotoutumiskoulutuksen enimmäiskestossa on tarpeen säilyttää kohtuullinen joustavuus, jotta kaikki yksilöt voidaan tehokkaasti integroida osaksi yhteiskuntaa ja vahvistaa Suomen työllisyysastetta, esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidottomien polku on pidempi. Myös perheet tulee ottaa kotoutumisen suunnittelussa huomioon, koska liian moni, erityisesti naiset, jäävät kotivanhemmiksi. Kotivanhempien jo saavutettu kielitaito taantuu, mikä vaikuttaa myös lasten mahdollisuuksiin sopeutua yhteiskuntaan. Tämän takia tuen tulisi olla myös aikaisempaa velvoittavampaa.

Lisätietoja:

asiantuntija Saku Lehtinen, saku.lehtinen@amke.fi, puh. 040 041 2057

Helsingissä 14.11.2018

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Saku Lehtinen
asiantuntija

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry on 84 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat 96 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.